

Trettende Møde.

Onsdagen den 17de Oktober 1883 Kl. 8 Aften.

Sekretæren, Carstensen, oplæste Protokollen for forrige Møde; denne blev derefter understrevet.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsettelse af første Behandling af Forslag til Finanslovf for Finansaaaret fra 1ste April 1884 til 31te Marts 1885.

Bojzen: Trods Vanstelighederne ved under Finanslovens 1ste Behandling at drøfte et saa specielt Spørgsmaal som det, jeg særlig har tilladt mig at fremdrage, nemlig den meget omtalte Anordning angaaende de Værnepligtiges Behandling, have vi dog til en vis Grad naaet et Resultat, idet det jo synes, som om alle de Udtalelser, der ere faldne fra Forsamlingens Side, ere enige i den Hovedbetragtning at finde den af Justitsministeriet udvirkede Anordning i det Punkt, nemlig Slutningen af § 18, uheldig, medens den Naade, de Synspunkter, hvorfra den ses, naturligvis kunne være noget forskjellig. Men allerede dette, at man er enig om ikke at billige Foranstaltningen, er jo noget ikke Uvæsentligt, altsaa en Frugt, et Resultat af disse Forhandlinger. Jeg skal kun henvise til, hvad der om denne Sag blev fremfat i Formiddagsmødet, og naar det ærede Medlem for Kjøbenhavn's 1ste Valgkreds (Nimestad) knyttede til sin Misbilligelse af Foranstaltningen en Forsikring om hans Overbevisning om, at Ministeriet i dette Punkt havde handlet bona fide, er det ikke det, det her dreier sig om. Det er et Spørgsmaal af foreliggende praktisk og reel Betydning, og i den Henseende har det ærede Medlem for Manders Amts 2den Valgkreds (M. P. Jensen) givet en meget tydelig og fyldestgjørende Fremstilling af de Pointer, hvorom det her dreier sig, ogsaa i

alt Væsentligt overensstemmende med, hvad jeg tidligere tillod mig at fremsætte. Hovedpointerne ere disse, at Foranstaltningen er i Strid med Grundfættningerne for Værnepligtloven, saaledes som disse Grundfættninger ialtsald have været opfattede hidtil, saavel gjennem de hidtil gjældende Anordninger som ad Praxis's Vej, og er til lige i Strid med de Forudsættninger og de Forhandlinger, hvorpaa den sidst udfomne militære Straffelov hviler. Vige overfor dette Udbytte af Forhandlingerne er det jo med en vis Tilfredsstillelse, at jeg kan troste mig med, at jeg altsaa ikke er den Eneste, som den høitærede Justitsministers Udtalelse rammer, naar han siger: Det er ingen Sag bagefter at ville pine Noget ud af en Forhandling, hvori det ikke ligger. Naar vi, saa Mange, have det samme Syn paa Sagen, vil jeg troste mig lige overfor den høitærede Justitsministers Ytringer i denne Henseende. Jeg vil blot tillade mig nogle Bemærkninger i Anledning af, hvad der blev udtalt af den høitærede Justitsminister forleden Dag. Han vilde hævde Berettigelsen af sin Udtalelse om, at han under Straffelovens Behandling ikke havde været enig med os om Noget, idet han overhovedet ikke havde havt med denne Sag at gjøre, men mente, at dersom vi havde villet have Noget med Justitsministeren i denne Sag at bestille, vilde det have været naturligt at opfordre ham til en Konference, under hvilken man vilde kunne være bleven enig om det, man ønskede at enes om. Denne Forklaring af den høitærede Justitsministers tidligere Ytring gjør den paa ingen Naade rimeligere eller mere berettiget, thi jeg gad nok vide, hvorkedes vore Forhandlinger her om Lovgivningen skulde være mulige, dersom vi skulde være henviste til ikke alene at opnaa Forstaelse paa vel om Lovteksten som om dens Forudsættninger med den Minister, under hvis Ansvar Loven skulde udfomme, men tillige paa Forhaand have søgt at opnaa samstemmende Forstaelse med enhver Minister, indenfor hvis Omraade Lovens Udforelse paa et eller andet Punkt kunde komme til at falde. Jeg er overbevist om, at det vilde blive en saa overordentlig besværlig og vanstelig Forhandlingssaaade, saa at det allerede af den Grund saa at sige vilde være umuligt herefter at enes om noget som helst